

Voor een sterkere regio Hart van Brabant: prioriteiten voor jeugd en onderwijs

Aan de politieke partijen van de gemeenten in de regio Hart van Brabant

Betreft: Oproep tot structureel beleid voor jeugd en onderwijs in uw verkiezingsprogramma

Geachte fractie,

Namens de onderwijsbesturen binnen T-Primair willen wij uw aandacht vragen voor één van de belangrijkste thema's voor de toekomst van onze samenleving: de ontwikkeling van onze kinderen. Gemeentelijk beleid speelt hierbij een cruciale rol. Daarom roepen wij u op om in uw verkiezingsprogramma een heldere visie en concrete acties op te nemen die jeugd, onderwijs en kansengelijkheid centraal stellen.

De regio Hart van Brabant heeft met de Hervormingsagenda Jeugd en de koers 'Samen met de Jeugd' al belangrijke stappen gezet richting een meer integrale, preventieve en samenhangende aanpak van jeugdbeleid. De gezamenlijke inkoop en uitvoering van jeugdhulp door de regiogemeenten biedt een solide basis om de ambities uit deze brief – zoals de ontwikkeling van een REA, integrale kindcentra en versterking van de leefomgeving – daadwerkelijk te realiseren. Wij roepen u op om deze regionale beweging te versterken met lokaal beleid dat aansluit bij deze koers. Wij sluiten hiermee ook aan bij de koers en aanbevelingen van zowel de PO-Raad als het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), en wij verzoeken u gemeentelijk beleid te ontwikkelen dat deze richtingen krachtig ondersteunt.

De bezuinigingen van het kabinet, aangekondigd in de voorjaarsnota, baren zorgen. Wij vrezen dat de bezuinigingen op basisvaardigheden, School en Omgeving, het wegvallen van de toeslag voor kleine scholen en het wegvallen van de onderwijskansenregeling in het VO de kwaliteit van onderwijs zullen schaden, vooral in kwetsbare gebieden.

Onze oproep: focus op zes speerpunten

1. Eén portefeuille voor jeugd en onderwijs – met een visie tot 2040

De PO-Raad pleit al jaren voor bestuurlijke samenhang op het snijvlak van jeugd en onderwijs. Ook OCW erkent in onder meer de beleidsbrief "Toekomstgericht onderwijs" het belang van lokaal maatwerk en langdurige samenwerking. Daarom vragen wij:

- Breng jeugd en onderwijs onder één wethouder.
- Ontwikkel een Lokale Educatieve Agenda tot 2040, geïnspireerd op de handreiking van de PO-Raad en VNG, waarin afspraken worden vastgelegd over samenwerking tussen gemeente, schoolbesturen, opvang, jeugdzorg en welzijnspartijen.
- Stem deze afspraken af met de regiogemeenten zodat de Lokale Educatieve Agenda een regionale werking krijgt. (Van LEA naar REA.)

- Werk toe naar structureel beleid dat partij- en coalitieoverstijgend is, en dat gedurende meerdere college-periodes gecontinueerd wordt.

2. Nog sterkere inzet op ontwikkeling van de leefomgeving als basis voor kansengelijkheid

Gericht beleid dat de leefomgeving van kinderen verstevigt is nodig om hen in een veilige en stimulerende omgeving te laten opgroeien zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Sterke sociale netwerken in buurten, wijken en dorpen zorgen voor meer inclusiviteit en kansen, zodat kinderen zich gewaardeerd en gesteund voelen in hun gemeenschap.

De afgelopen jaren hebben wij erop ingezet om onze scholen beter te verbinden met voorzieningen in de omgeving. Scholen werken samen met allerlei professionals die in hun omgeving actief zijn. De komende jaren willen we met gemeenten en maatschappelijke partners nog verder innoveren naar een meer vraaggerichte, samenhangende en daardoor effectievere aanpak op het gebied van jeugd. De woorden die daarbij horen zijn *collectiever* en *preventiever*. Wij denken dat er nu een momentum is ontstaan waarop er bestuurlijk draagvlak is om deze omslag daadwerkelijk te maken.

Wij vragen van de gemeente een stevigere inzet op het gebied van management van deze maatschappelijke opgave. Steviger dan voorheen. Opgavegerichte, integrale sturing op kansenongelijkheid en kwetsbare kinderen. Steeds beter hebben wij een beeld van de maatschappelijke problematiek. Wij hopen dat bestaande projecten in gemeenten worden verbonden tot één gezamenlijke aanpak. Zo kunnen we voor kinderen het verschil maken en resultaat bereiken, vooral gezien de toenemende (kinder-)armoede, ongelijkheid en polarisatie.

Wij stellen voor:

- Een sterker beleid te voeren dat specifiek focust op het versterken van de fysieke en sociale infrastructuur, zoals veilige speelplekken en goed onderhouden gemeenschappelijke ruimtes, en het ontwikkelen van sociale netwerken door inzet van opbouwwerk en maatschappelijk werk, uitbreiding van buurtactiviteiten en de inzet van gemeenschapscentra voor de ondersteuning van gezinnen.
- Gerichte investeringen te doen in een meer integrale aanpak, waarbij concrete aandacht wordt geschonken aan de diversiteit van woningbouw, betaalbare huisvesting, veiligheid, directe ondersteuning voor gezinnen in nood, en nauwere samenwerking tussen onderwijs en zorg voor jeugdigen.

3. Steunstructuren rond scholen: verbinding onderwijs en zorg

Er is behoefte aan structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp, welzijn en maatschappelijke ondersteuning zodat een integrale ondersteuning van kinderen en hun gezinnen ontstaat, op een wijze dat er een ononderbroken aanpak ontstaat tussen onderwijs en zorg. Dit betekent dat we **slimme samenwerkingsvormen** van onderwijs met GGD, kinderopvang, jeugdzorg, maatschappelijke voorzieningen etc. mogelijk moeten maken. Meer preventief, normaliserend, kwalitatief beter, en ook op termijn goedkoper. Dit is in lijn met de aanbevelingen van de PO-Raad rond passend onderwijs en samenwerking in het sociaal domein.

Om dit mogelijk te maken, vragen wij:

- Een sterkere regievoering op deze samenwerking. Momenteel vindt beleidsvorming plaats op diverse niveaus en binnen verschillende gremia. Het is cruciaal dat de samenhang en coördinatie hiervan aanzienlijk worden versterkt en verbeterd.
- Gemeentelijk beleid dat de school als vindplaats voor problematiek erkent en ondersteunt, met inzet van professionals in en rond de school. Steeds vaker wordt geëxperimenteerd met multidisciplinaire teams in scholen waarin professionals uit onderwijs, jeugdzorg, welzijn en maatschappelijke ondersteuning gezamenlijk werken aan oplossingen voor jeugdigen en hun gezinnen met als doel directe ondersteuning. Door de nauwe samenwerking en kennisdeling binnen deze teams wordt het mogelijk om proactief en efficiënter in te spelen op de uitdagingen rondom kansengelijkheid, veiligheid en brede talentontwikkeling. Dit biedt kansen om preventie en een adequate aanpak van jeugdproblematiek vorm te geven.

4. Meer inzet op sociale en digitale veiligheid

De PO-Raad en OCW benadrukken dat veiligheid een randvoorwaarde is voor de optimale ontwikkeling van kinderen. De toename van digitale risico's, waaronder grooming, financiële uitbuiting en cyberpesten, vraagt om alert gemeentelijk beleid:

- Maak digitale veiligheid expliciet onderdeel van jeugdbeleid.
- Investeer in preventieve programma's rond mediawijsheid, seksuele weerbaarheid en (online) sociale veiligheid.
- Investeer in de netwerksamenwerking rondom dit thema in het kader van de aanpak Veilige School. Ondersteun dit met inzet van expertise op dit vlak en een adequate aanpak van casuïstiek.

5. meer inzet op brede talentontwikkeling

Kinderen ontwikkelen zich op vele terreinen. Als onderwijsbesturen willen wij samen met de gemeente de integrale kindontwikkeling stimuleren, waarin sport, cultuur, natuur- en milieueducatie en techniek gelijkwaardig zijn aan cognitieve vakken. Wij pleiten voor:

- Toegang tot een rijk buitenschools aanbod voor alle kinderen, ongeacht achtergrond.
- Partnerschappen met culturele instellingen, musea, sportclubs en andere talentversterkers.

Hoewel de LEA 2023-2026 een solide fundament legt voor de aanpak van jeugdproblematiek en de brede ontwikkeling van kinderen, vraagt de huidige koers om verdere versteviging en verdieping. Het is essentieel om structureel te blijven investeren in integrale samenwerking tussen onderwijs en maatschappelijke partners. Daarnaast dienen de ambities op het gebied van brede talentontwikkeling en de ontwikkeling van integrale dagarrangementen voor kinderen verder geconcretiseerd en ondersteund te worden. Alleen met een gezamenlijke en intensieve inspanning kunnen we ervoor zorgen dat deze visie werkelijkheid wordt en dat kinderen daadwerkelijk de ondersteuning en kansen krijgen die ze verdienen.

6. Naar integrale kindcentra met gratis voorzieningen

De ontwikkeling van Integrale Kindcentra (IKC's) is een speerpunt van zowel de PO-Raad als OCW. Deze centra verbinden opvang en onderwijs tot een doorgaande ontwikkellijn. De onderwijsbesturen van T-Primair lopen hierin voorop. Vier onderwijsbesturen in onze regio zijn ook aanbieder van kinderopvang. Door deze bundeling van functies kunnen wij direct aansluiten bij de ambitie van het kabinet om een rijke schooldag voor kinderen te realiseren. Samenwerken aan een doorlopende ontwikkellijn van 0 tot 13 jaar draagt bij aan een kansrijke start voor elk kind.

Een belangrijke uitdaging is dat de huidige wetgeving vaak innovatie belemmert. Regelgeving rondom financiering en samenwerking beperkt de flexibiliteit van onderwijs- en kinderopvang om diensten aan te bieden. Om deze hindernissen te overwinnen, is het essentieel dat wet- en regelgeving wordt verruimd, het financieringsstelsel van de kinderopvang verandert, zodat integrale kindcentra en brede talentontwikkeling niet alleen haalbaar, maar ook duurzaam worden.

Wij vragen:

- Actieve gemeentelijke steun en lobby voor de realisatie van IKC's.
- Inzet voor gratis kinderopvang als basisvoorziening, om elk kind een kansrijke start te geven, onderwijsachterstanden te verminderen en om de maatschappelijke participatie van ouders te versterken.

Missie en activiteiten van T-Primair

T-Primair is een coöperatie van 13 onderwijsbesturen en bedient ongeveer 30.000 leerlingen in de regio Hart van Brabant. Onze missie is om niet alleen goed onderwijs te leveren, maar om de ontwikkeling van kinderen in de volle breedte te stimuleren, ongehinderd door maatschappelijke ongelijkheid of achterstand. Wij werken intensief samen met gemeenten en maatschappelijke partners om maximale kansen te creëren voor elk kind.

Wij nodigen u uit om met ons in gesprek te gaan over de invulling van deze ambities in uw verkiezingsprogramma. Samen kunnen we bouwen aan een gemeente waar elk kind veilig, gezond en kansrijk kan opgroeien.

Met vriendelijke groet,

Namens de aangesloten onderwijsbesturen van T-Primair,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'A. Plagmeijer', with a long horizontal stroke extending to the right.

Astrid Plagmeijer,
voorzitter T-Primair.

De onderwijsbesturen van T-Primair

